

ارائه یک روش نوآورانه در ارزیابی و انتخاب تجهیزات شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

سید محمدرضا داودی^{۱*}، سمیه امامی^۲

دانشگاه آزاد اسلامی

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۷/۰۸/۰۵

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۷/۱۱/۱۳

چکیده

از موضوعات مهم در مدیریت یک سازمان یا بنگاه اقتصادی می‌توان به ارزیابی و انتخاب تجهیزات اشاره کرد. اقدامات یک سازمان برای ارزیابی و انتخاب تجهیزات منجر به ایجاد مزیت رقابتی و بهبود عملکرد آن سازمان می‌شود. این موضوع زمانی که گزینه‌های مختلفی برای خرید وجود داشته باشد، پیچیده‌تر می‌شود. خریداران در تلاش برای ارزیابی و انتخاب بهترین تجهیزات، کلیه معیارهای کمی و کیفی مؤثر بر تصمیم را به‌طور همزمان در نظر می‌گیرند. نظریه تصمیم‌گیری چند معیاره، روش‌هایی را برای انتخاب بهترین گزینه ارائه می‌دهد که از جمله این روش‌ها می‌توان به روش مجموع وزنی ساده، تاپسیس و تحلیل رابطه‌ای خاکستری اشاره کرد و میانگین این سه روش می‌تواند معیار مناسبی برای تلفیق سه روش و ارائه یک گزینه واحد باشد. روش‌شناسی سطح پاسخ یک مجموعه از تکنیک‌های آماری و ریاضیات کاربردی برای ساخت مدل‌های تجربی است. هدف در طرح‌های رویه پاسخ، تخمین پاسخ (متغیر خروجی) براساس چندین متغیر مستقل (متغیرهای ورودی) به کمک آزمایش‌های مناسب است. هدف پژوهش حاضر، ارائه یک روش نوآورانه در ارزیابی و انتخاب تجهیزات شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان می‌باشد. در این پژوهش با استفاده از فرآیند طراحی آزمایشات، گزینه‌های آزمایشی ساخته شده و برای هر گزینه رابطه متوسط سه روش مجموع وزنی ساده، تاپسیس و تحلیل رابطه خاکستری به‌عنوان متغیر وابسته و معیارها به‌عنوان متغیرهای مستقل توسط رویکرد سطح پاسخ ارزیابی شده است. نتیجه پژوهش حاکی از دقت این روش ترکیبی بوده، به‌صورتی که رتبه‌بندی گزینه‌ها براساس روش پیشنهادی با میانگین سه روش تطابق کامل دارد.

واژه‌های کلیدی: روش مجموع وزنی ساده، روش تاپسیس، روش تحلیل رابطه‌ای خاکستری، روش‌شناسی سطح پاسخ

۱- مقدمه

امروزه، فشار رقابتی زیاد، بسیاری از سازمان‌ها را بر آن می‌دارد تا تجهیزات خود را سریع‌تر، ارزان‌تر و بهتر از رقیبان تهیه کنند. از سوی دیگر اهمیت فزاینده تصمیم‌های مربوط به گزینش تجهیزات، سازمان‌ها را به بازنگری در راهبردهای خرید و ارزیابی خود وا می‌دارد و به همین دلیل گزینش تجهیزات در ادبیات مربوط به خرید اهمیت قابل توجهی یافته است [۳]. در راستای ارزیابی و انتخاب تجهیزات، اولین گام شناسایی شاخص‌ها و معیارهای مناسب از اهمیت بسیاری برخوردار است. امروزه، طراحی و تعیین شاخص‌های ارزیابی تجهیزات از جمله مواردی است که هم در محافل دانشگاهی و هم در مجامع کاربردی مورد توجه خاص است. آنچه بیش از هر چیز در این بخش اهمیت دارد، متناسب بودن این شاخص‌ها با اهداف سازمانی است [۴].

یکی از مهم‌ترین فعالیت‌ها در صنعت، تجارت و خدمات تصمیم‌گیری و مدیریت تصمیم‌ها به حساب می‌آید. مدیران نیازمند پیش‌بینی‌های درست و قابل اعتماد هستند. این کار نیازمند در نظر گرفتن معیارهای علمی و مناسب است. به‌طور کلی یک مسئله تصمیم‌گیری عبارت است از انتخاب مناسب‌ترین گزینه براساس هدف موردنظر در بین تمام گزینه‌ها توجه تصمیم‌گیرندگان به فرآیند انتخاب تجهیزات در حال رشد است [۱]، زیرا تأمین‌کنندگان قابل اعتماد و شایسته در رقابت با یکدیگر، موجب کاهش هزینه‌ها شده و افزایش کیفیت خدمات را تضمین می‌کنند [۲].

*۱- استادیار، گروه مدیریت، واحد دهقان، دانشگاه آزاد اسلامی، دهقان، ایران، نویسنده پاسخگو، پست الکترونیک: smrdavoodi@ut.ac.ir

نشانی: اصفهان، شهر دهقان، مجتمع دانشگاهی واحد دهقان

۲- کارشناسی ارشد مهندسی صنایع، گرایش سیستم‌های اقتصادی-اجتماعی، واحد دهقان، دانشگاه آزاد اسلامی، دهقان، ایران، پست

الکترونیک: semami363@gmail.com